

18.01.2024

AU1479
6253/15.01.02/2022

Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

PE AT31076, 7.12.2023

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI

HUOLTOVARMUUDEN TAVOITTEISTA

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt viitteen asiakirjalla Puolustusvoimilta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi huoltovarmuuden tavoitteista. Puolustusvoimat on aktiivisesti osallistunut päätöksen valmisteluun yhdessä puolustusministeriön kanssa, minkä vuoksi luonnos ei edellytä osaltamme suuria muutoksia.

Päätöksen luonnoksessa on hyvin tunnistettu toimintaympäristön muutos ja sen vakavat seuraukset. Päätöksen toimeenpanon ja lisäresursien merkitystä on korostettu huoltovarmuuden tosiasialliseksi saavuttamiseksi. Myös kansainvälisen yhteistyön merkitys on nostettu hyvin esille perinteisen kansallisen näkökulman lisäksi.

Elinkeinoelämän keskeinen rooli huoltovarmuudessa korostuu, koska yksityinen sektori omistaa ja operoi pääosin kriittistä infrastruktuuria. Päätöksessä tunnistetaan myös tarve uudistaa yleistä julkisten hankintojen sääntelyä EU-sääntelyn puitteissa siten, että huoltovarmuustarpeet tulevat riittävästi huomioituiksi.

Korjausehdotukset

Luonnoksen kohta 3.2. Digitaalinen yhteiskunta on tärkeä myös sotilaallisen maanpuolustuksen kannalta. Sotilaallinen maanpuolustus on erityisesti johtamisjärjestelmien osalta riippuvainen muusta yhteiskunnasta (ICT-palvelut tuotetaan verkostomaisesti). Tämän riittävä huomiointi päätöksessä on tärkeää. Päätöksessä huomioidaan hyvin kyberturvallisuuden johtamisrakenteen uudistaminen ja huoltovarmuuteen liittyvä viranomaisten yhteistoiminta elinkeinoelämän sekä kolmannen sektorin kanssa niin kansallisesti kuin kansainvälisesti.

Kohdan 3.2. ensimmäisen kappaleen muotoilua voisi selkeyttää käsitteiden osalta. Luonnoksessa kyberturvallisuus esitetään huomioitavana asiana digitaalisessa yhteiskunnassa yhdessä digitaalisen infrastruktuurin, digitaalisten tietovarantojen ja järjestelmien kanssa.

Kyberturvallisuus on määritelmänä tavoitetilä, joka pitää sisällään toimenpiteitä lueteltujen asioiden turvaamiseen.

Luonnoksen kohdassa 4.1. Energiahuolto otetaan kantaa polttoaineiden varastoinnin tasoon. Kappaleessa todetaan seuraavasti: ”Polttoaineiden varastoinnin taso on määriteltävä kriisiajan tarpeen perusteella, jolloin on arvioitava muun muassa sähkön- ja lämmöntuotannon kapasiteetin sekä liikenteen ja Puolustusvoimien kulutustarvetta. Lähtökohdiana arvioinnille on vähintään viiden kuukauden kriisiajan energian tarve. Kappaleessa todetaan myös seuraavasti: ”On arvioitava myös lentopetrolin varastoinnin määrätavoitetta ja sijoittamista huomioiden myös Puolustusvoimien tarpeet.”

Ylläolevia kirjauksia pitäisi tarkentaa siten, että Puolustusvoimien tarpeiden sijasta tulisi puhua sotilaallisen maanpuolustuksen tarpeista. Liittoutuneena maana meidän tulee huomioida myös Suomessa toimivien liittolaisten polttoainetarpeet osana isäntämaatukea. Nykyisellä kirjaustavalla on riski, että liittolaisten tarpeita ei oteta huomioon.

Päätöksen luonnoksessa viitataan useissa muissakin kohdissa Puolustusvoimien tarpeisiin. Viittaukset sotilaallisen maanpuolustuksen tarpeisiin kattaisi paremmin myös Suomessa toimivien liittolaisten tarpeet, joihin meidän on isäntämaatuen puitteissa varauduttava.

Pääesikunnan päällikkö
Kenraaliluutnantti

Vesa Virtanen

Logistiikkapäällikkö
Prikaatikenraali

Timo Saarinen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

Puolustusministeriö
PVLOGLE